

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

Körültekintően szabályozná a bankközi jutalékot a GVH

A Gazdasági versenyhivatal (GVH) üdvözli a bankközi jutalék mértékét szabályozni igyekvő jogalkotói törekvéseket azzal a felhívással, hogy körültekintő és rugalmas szabályozást igényel a piac.

Az Országgyűlés hétfőn elfogadott egy képviselői módosító indítványt, amely szabályozná a bankkártyák után az azokat kibocsátó pénzintézetnek járó bankközi jutalék mértékét.

A bankközi jutalék a kártyarendszerek működésének fontos eleme. Ebben a rendszerben a kártyát elfogadó kereskedő kereskedői díjat fizet a kártyaleolvasót működtető elfogadó banknak. Az elfogadó bank ebből az összegből a bankközi jutalékot továbbutalja a kártyakibocsátó banknak. A kártyakibocsátó bank ezzel növeli bevételeit, és olcsóbban tudja kínálni a szolgáltatásait a fogyasztóknak.

A rendszer zökkenőmentes működéséhez a kereskedőknek el kell fogadniuk a kártyát, emellett minél több kártyabirtokosnak kell fizetésre használnia a kártyáját. A rendszer történeti fejlődése során tradicionálisan a kártyabirtokosokat ösztönözték a minél gyakoribb használatra, aminek költségeit részben a kereskedők viselték. Ennek az eszköze a bankközi jutalék, ami a piac két oldala (kártyakibocsátás és kártyaelfogadás) közti egyensúlyt hivatott megteremteni.

A kártyarendszerek számos versenyhatósági vizsgálatot értek meg. Nagyrészt azért, mert a piac által a bankközi jutalékokon keresztül megvalósított "egyensúlyozás" nem elsősorban a piac hatékony működését, hanem a szereplők egyes csoportjainak profitérdekeit szolgálja. Magyarországon 2009 szeptemberében állapította meg a GVH, hogy a két kártyatársaság és a bankközi jutalék megállapodásban résztvevő bankok megsértették a versenyszabályokat, amikor a két kártyatársaság esetében azonos díjakat állapítottak meg. Az utóbbi időben az Európai Bizottság is lefolytatott versenyfelügyeleti vizsgálatokat és jelenleg is vizsgálódik a kártyatársaságok által kialakított bankközi jutalékok mértékét illetően. A versenyhatósági eljárások nyomán a bankközi jutalékok Európa-szerte és Magyarországon is az utóbbi időben különböző mértékben csökkentek.

Szabályozásnak akkor lehet tere a bankközi jutalékok terén, ha a piac sajátosságai miatt, vagy egyéb módon kialakult árak indokolatlan mértékűek és a piac nem hatékony működését eredményezik, valamint a piac optimális működését eredményező ártól való eltérés iránya és mértéke jól beazonosítható. A bankközi jutalékok szabályozása általában azok csökkentését, maximális mértékének meghatározását célozza.

Az alacsonyabb bankközi jutalékok csökkentik a kártyaelfogadást végző bankok költségszintjét, aminek következtében azok olcsóbb szolgáltatást tudnak ajánlani a kereskedők felé. A kereskedők alacsonyabb költségszintje pedig - iparáganként eltérő módon - megjelenik az alacsonyabb fogyasztói árakban.

Az alacsonyabb bankközi jutalék ugyanakkor csökkenti a kártyakibocsátó bankok bevételeit. Ennek következtében megnőhetnek a kártyabirtokosok által fizetett díjak, csökkenhetnek a kártyahasználatot ösztönző előnyök, illetve az is előfordulhat, hogy a kevésbé hatékony kártyakibocsátók ezzel a tevékenységükkel veszteséget realizálnak. A piaci reakciókat, illetve a piaci szereplők viselkedését nehéz előre prognosztizálni.

Mindezek miatt a GVH véleménye szerint körültekintő módon kell szabályozni a bankközi jutalékat. A jutalék maximális mértékét megalapozott számításokkal kell alátámasztani figyelembe véve a nemzetközi gyakorlatot is. Rendszeresen lehetőséget kell biztosítani arra, hogy amennyiben a piaci helyzet ezt igényli, a szabályozó hatóság időben beavatkozhassék úgy, mint minden más árszabályozás esetében.

A versenyhatóság tehát **üdvözli** a bankközi jutalék mértékét szabályozni igyekvő jogalkotói törekvéseket. A **legmegfelelőbb megoldás** a GVH álláspontja szerint az, ha időről időre mód nyílik a szabályozás **hatásainak áttekintésére**. Amennyiben a **piac dinamikája** megköveteli, akkor a szükséges mértékben **korrigálni** kell a bankközi jutalékok mértékét figyelembe véve a hosszú távú fogyasztói jólét szempontjait.

Budapest, 2009. december 10.

Gazdasági Versenyhivatal
Kommunikációs Csoport

További információ:

Mihálovits András

Gazdasági Versenyhivatal

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.

levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036

tel: +36-30 618-6618

email: Mihalovits.Andras@gvh.hu

<http://www.gvh.hu>